

Jakie informacje przekazujemy w sieci.

Propozycja scenariusza zajęć online do wykorzystania na zajęciach bibliotecznych i godzinach wychowawczych.

Typ szkoły: szkoła podstawowa (II etap edukacyjny)

Blok tematyczny: Sztuka.

Temat: Jakie informacje przekazujemy w sieci.

Klasa (przedział klasowy): klasa IV-VII

Przewidywany czas zajęć (w całości): 45 min

Cel lekcji:

- zrozumienie, jakie informacje powinny być traktowane jako prywatne.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- szanuje prywatność i granice innych;
- rozumie, że prywatność jest wartością;
- rozumie potencjalne skutki niewłaściwego śladu cyfrowego;
- wie, że publikowanie informacji w sieci może wiązać się z ograniczaniem prywatności naszej lub innych osób?
- tworzy i utrzymuje pozytywną reputację w sieci.

Metody nauczania:

- praca z tekstem,
- poszukująca.

Formy pracy: indywidualna

Środki dydaktyczne:

- komputer z dostępem do Internetu,
- publikacje online.

Część wprowadzająca: (10 min.)

W Internecie podział na treści prywatne i publiczne nie zawsze jest oczywisty. Warto pamiętać o tym, że nasz profil nie jest przestrzenią prywatną i to, co na nim zamieszczamy, może przedostać się do szerszego grona odbiorców (np. poprzez udostępnianie naszego wpisu przez znajomych lub zrobienie zrzutu ekranu). Treści, którymi dzielimy się w portalach społecznościowych, mogą być potencjalnie widziane i komentowane przez wiele osób. Jeżeli chcemy dbać o prywatność w sieci, warto zastanowić się, gdzie przebiega granica między tym, co prywatne, a tym, co publiczne. Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie Ćwiczenia nr 1.

Część główna: (25 min.)

Uczniowie wiedzą, że każdy może rozumieć prywatność trochę inaczej i granice między publicznym a prywatnym nie zawsze są oczywiste, ale muszą świadomie decydować o tym, co i gdzie publikują.

Nauczyciel prosi uczniów o zapoznanie się z Załącznikiem nr 1 i zastanowienie się:

Dlaczego prywatność jest taka ważna?

Uczniowie wiedzą, że:

Prywatność można chronić, udostępniając tylko to, czym naprawdę chcemy się podzielić – czyli, uważamy, co wrzucamy się do sieci.

Warto też wiedzieć, kiedy nie należy niczego publikować – nie reagować na czyjś post, nie komentować i nie udostępniać czegoś, co nie jest prawdą. Należy stosować hasło „pomyśl, zanim napiszesz” – to naprawdę dobra rada. Szanowanie prywatności innych osób polega na myśleniu, co można umieścić w sieci, kto może zobaczyć Twój post, jaki może mieć on wpływ na Ciebie i inne osoby i kiedy najlepiej powstrzymać się od komentowania czy udostępniania.

Część podsumowująca: (10 min.)

Uczniowie zastanawiają się:

- Kiedy można udostępnić czyjeś zdjęcie lub film?
- Dlaczego trudno zachować tajemnicę? Co sprawia, że niektórzy wręcz szukają okazji, żeby dzielić się z innymi „sensacyjnymi” informacjami?
- Czy czasem można zdradzić czyjś sekret?
- Co zrobić, jeśli ktoś dla nas ważny wrzuca do sieci coś, co sprawia, że czujemy, że jest w niebezpieczeństwie? Jeśli czujesz, że trzeba zdradzić ten sekret, to czy należy to tej osobie wcześniej powiedzieć? Czy ta osoba powinna wiedzieć, że się martwisz?

Sekrety to rodzaj informacji, które zachowujemy dla siebie i dzielimy się nimi tylko z najbliższymi. Kiedy zdradzimy sekret, nie mamy kontroli nad tym, kto jeszcze go pozna.

Powinniśmy chronić także inne swoje informacje:

- adres domowy i numer telefonu,
- adres e-mail,
- hasła,
- nazwy użytkownika,
- prace domowe i inne dokumenty, które tworzysz.

Uczniowie rozwiązują zadania dostępne na platformie LearningAppshttps:

<https://learningapps.org/1738691>

<https://learningapps.org/8283917>

Ćwiczenie 1.

Przeczytaj opisy sytuacji, a następnie zakreśl te, które według Ciebie są prywatne.

1. Zdjęcie w stroju kąpielowym zamieszczone na portalu społecznościowym (widoczność tylko dla znajomych).

2. Rozmowa z koleżanką na komunikatorze.
3. Rozmowa z dziesięcioma osobami na komunikatorze. Tylko sześć z nich znasz osobiście.
4. Selfie zrobione we własnym pokoju, zamieszczone na portalu społecznościowym.
5. Komentarz do zdjęcia w otwartej grupie (czyli takiej, do której nie potrzebujesz zaproszenia) na portalu społecznościowym.
6. Zdjęcie zamieszczone w zamkniętej grupie na portalu społecznościowym.

Załącznik nr 1

Istnieje coś takiego jak ślad cyfrowy.

Twój ślad cyfrowy jest tym, co reprezentuje Cię w Internecie. To mogą być zdjęcia, nagrania dźwiękowe, filmy, wiadomości, lajki i komentarze na profilach znajomych.

W realnym życiu warto być postacią pozytywną i tak samo jest w sieci.

Internet ułatwia komunikację z rodziną i znajomymi oraz z ludźmi, którzy lubią to samo co Ty. Wysyłamy wiadomości, dzielimy się zdjęciami, dołączamy do rozmów w sieciach społecznościowych – czasem nie myśląc, kto inny może je widzieć. Zdjęcie, które dzisiaj wydaje Ci się zabawne i niewinne, może w przyszłości zostać źle zinterpretowane przez osoby, które zobaczą je przypadkiem. Kiedy coś jest w sieci, trudno to usunąć.

Pamiętaj:

- Jak wszystko w Internecie, Twój ślad cyfrowy może być widoczny dla każdego człowieka na świecie – nawet osób, których nigdy nie spotkałaś/spotkałeś!
- Kiedy coś znajdzie się w sieci, może pozostać w niej na zawsze. Myśl o tym jak o niezmywalnym markerze. Nie da się zetrzeć jego śladów, nawet jeśli zrozumiesz, że chciałaś/chciałeś napisać coś innego.

Netografia:

<https://cyfrowa-wyprawka.org/lekcja/granice-prywatnosci-w-sieci> [Dostęp:
02.06.2020 r.]

<https://asyinternetu.szkolazklasa.org.pl/materialy/asy-internetu-scenariusze-lekcji/>
[Dostęp: 02.06.2020 r.]

<https://learningapps.org/1738691> [Dostęp: 02.06.2020 r.]

<https://learningapps.org/8283917> [Dostęp: 02.06.2020 r.]

Opracowała:

Bożena Trojanowska